

Nr 58.

Godkänd av första kammaren den 4 mars 1941.

Godkänd av andra kammaren den 4 mars 1941.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41, i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde.

(Statsutskottets utlåtande nr 23.)

Till Konungen.

Driftbudgeten.

Femte huvudtiteln.

1:o) **Socialstyrelsen: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet.** I propositionen nr 2 angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 har Kungl. Maj:t (punkt 1 av det vid propositionen såsom bilaga 5 fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden den 3 januari 1941) föreslagit riksdagen medgiva, att den i avlöningsstaten för socialstyrelsen under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. må för budgetåret 1940/41 överskridas med högst 60,000 kronor.

Riksdagen finner sig böra bifalla Kungl. Maj:ts förslag. Riksdagen förutsätter därvid i likhet med departementschefen, att det belopp av grundavlöningsposten, som motsvarar beräknad avlöning för styrelsens hos arbetsmarknadskommissionen tjänstgörande personal, ställes till styrelsens förfogande allenast under den förutsättningen, att nämnda personal återgår till tjänstgöring inom styrelsen.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen medgivit, att den i avlöningsstaten för socialstyrelsen under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. må för budgetåret 1940/41 överskridas med högst 60,000 kronor.

2:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 115,000 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1941. 14 saml. Nr 58.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till annan erinran än att kostnaden för centraltvättstugan förefaller riksdagen högt beräknad. Då emellertid riksdagen utgår från att Kungl. Maj:t i anslutning till vad chefen för finansdepartementet inledningsvis framhållit tillser, att förefintliga möjligheter till besparingar tillvaratagas, har riksdagen ansett sig böra anvisa det nu äskade anslaget.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten å tilläggsstat II* till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 115,000 kronor.

3:o) **Bidrag till stiftelsen Godtemplarordens vårdhem för alkoholister för vissa byggnadsarbeten vid erkända alkoholistanstalten Dagöholm.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att till Bidrag till stiftelsen Godtemplarordens vårdhem för alkoholister för vissa byggnadsarbeten vid erkända alkoholistanstalten Dagöholm å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 105,000 kronor.

Av vad i statsrådsprotokollet anförts finner riksdagen behovet av de föreslagna byggnadsarbetena tillfredsställande ådagalagt.

Beträffande medelsbehovet har riksdagen icke kunnat undgå att fästa sig vid den beräknade kostnaden för den nya ladugårdsbyggnaden, vilken kostnad riksdagen funnit anmärkningsvärt hög. Riksdagen har emellertid inhämtat, att däri ingå utgifter även för andra ändamål, främst anläggande av nytt tak å den angränsande logbyggnaden. Då riksdagen vidare förutsätter, att åtgärder vidtagas för att i möjligaste mån begränsa hithörande utgifter, har riksdagen icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag i nu berörda del.

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har icke föranlett erinran från riksdagens sida.

Under återopande av det anförda för riksdagen anmäla, att riksdagen till *Bidrag till stiftelsen Godtemplarordens vårdhem för alkoholister för vissa byggnadsarbeten vid erkända alkoholistanstalten Dagöholm å tilläggsstat II* till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 105,000 kronor.

4:o) **Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att till Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 647,000 kronor.

Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hava i princip icke givit riksdagen anledning till erinran.

Av statsrådsprotokollet framgår, att såväl förslaget rörande om- och tillbyggnad av Gräskärrens skolhem som förslaget till nytt skolhem å kronoegen-
domen Lindhult, vilket avses ersätta nuvarande Åkerby skolhem, i sina detaljer icke slutligen prövats av departementschefen utan underställts 1940 års byggnadsutredning i syfte att undersöka möjligheterna till eventuella besparingar.

Riksdagen anser sig under sådana förhållanden kunna utgå från att förefintliga möjligheter till nedbringande av kostnaderna komma att beaktas.

Under hänvisning härtill får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 647,000 kronor.

5:o) **Utrustning av nya sinnessjukhus.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5) har riksdagen till *Utrustning av nya sinnessjukhus* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 470,000 kronor.

6:o) **Vissa byggnadsarbeten vid psykiatriska kliniken i Lund.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6) har riksdagen till *Vissa byggnadsarbeten vid psykiatriska kliniken i Lund* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 6,700 kronor.

7:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka.** Då Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) icke givit riksdagen anledning till erinran, har riksdagen till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 300,000 kronor.

8:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Vissa ledningsarbeten m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8) har riksdagen till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Vissa ledningsarbeten m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 15,500 kronor.

9:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) har riksdagen till *Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 200,000 kronor.

10:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter.** Vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit har icke givit riksdagen anledning till annat uttalande än att riksdagen i likhet med departementschefen förutsätter, att föreliggande förslag och kostnadsberäkningar rörande uppförandet av bostadshus för sjuksköterskor vid Apelvikens kustsanatorium underställas 1940 års civila byggnadsutredning för utvärderande av eventuella besparingsmöjligheter.

Under återopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen

I. bemyndigat Kungl. Maj:t att bevilja

dels föreningen Styrso kustsanatorium för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med ett av arkitekten N. Hanson i november 1940 upprättat förslag av en nybyggnad för panncentral m. m. statsbidrag med det belopp, föreningen för dylikt ändamål visat sig hava utgivit, dock högst 111,000 kronor;

dels stiftelsen Solhem i Borås såsom ytterligare bidrag till uppförande och inredning av ett bostadshus för personalen vid stiftelsens tuberkulossjukhus ett belopp av högst 7,100 kronor;

dels ock föreningen kustsanatoriet Apelviken för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med ett av arkitekten G. Birch-Lindgren i september 1938 upprättat förslag av ett bostadshus för sjuksköterskor vid sanatoriet samt anskaffande av inventarier därtill statsbidrag med det belopp, föreningen för dylikt ändamål visat sig hava utgivit, dock högst 304,000 kronor;

II. till *Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 422,100 kronor.

11:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11) har riksdagen till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 300,000 kronor.

12:o) **Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) har riksdagen till *Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 125,000 kronor.

13:o) **Bidrag till uppförande av centralanstalt för radioterapi i Göteborg.** Då Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13) icke givit riksdagen anledning till erinran, har riksdagen till *Bidrag till uppförande av centralanstalt för radioterapi i Göteborg* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 200,000 kronor.

14:o) **Vissa byggnadsarbeten vid vanförestalten i Stockholm.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att till Vissa byggnadsarbeten vid vanförestalten i Stockholm å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 158,500 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra godtaga Kungl. Maj:ts förslag under den av departementschefen angivna förutsättningen, att en omprövning av beloppets skälighet kommer till stånd, innan medlen ställas till huvudmannens förfogande.

Under återopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Vissa byggnadsarbeten vid vanförestalten i Stockholm* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 158,500 kronor.

-15:o) **Anordnande av lokaler m. m. för yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15) att

I. bemyndiga Kungl. Maj:t att bevilja föreningen för bistånd åt vanföra i Skåne statsbidrag

dels för inredning i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet ingivna ritningar av nya lokaler åt yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg med högst den verkliga kostnaden för inredningen, dock högst 250,000 kronor,

dels ock för anskaffande av arbetsmaskiner till samma lokaler med högst hälften av den verkliga kostnaden för dessa maskiner, dock högst 21,000 kronor;

II. medgiva, att för inredningen beviljat bidrag må utbetalas successivt, i den mån inredningsarbetena utförts, ävensom förskottsvis, då behov därav föreligger;

III. till Anordnande av lokaler m. m. för yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 271,000 kronor.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, har den av riksdagen påkallade, under byggnadsstyrelsens medverkan företagna omprövningen av förevarande lokalfråga givit vid handen, att kostnaderna för fabriksfastighetens omändring till yrkesskola för vanförestalten icke kunna nedbringas under det tidigare beräknade beloppet. Ej heller har en nybyggnad för ändamålet befunnits vara att föredraga. Vid sådant förhållande har riksdagen ansett sig böra i princip godtaga Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag.

På grund av den sedan ärendets tidigare prövning inträdda prisstegringen läser en höjning av anslaget för ifrågavarande företag icke kunna undvikas. Vid sin granskning av Kungl. Maj:ts förslag härutinnan har riksdagen uppmärksammat, att redan i de tidigare kalkylerna, som verkstälts i augusti 1939, inberäknats en marginal för prisstegring av omkring 15 procent å kostnaden för ändringsarbetena. Med hänsyn härtill förutsätter riksdagen, att en omprövning av det för dessa arbeten nu äskade beloppet, 250,000 kronor, innebärande en total kostnadsökning av omkring 35 procent, kommer till stånd, innan beloppet ställes till föreningens förfogande. Därvid böra givetvis även eventuella möjligheter till besparingar genom förenklingar beaktas.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen

I. bemyndigat Kungl. Maj:t att bevilja föreningen för bistånd åt vanföra i Skåne statsbidrag

dels för inredning i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet ingivna ritningar av nya lokaler åt yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg med högst den verkliga kostnaden för inredningen, dock högst 250,000 kronor,

dels ock för anskaffande av arbetsmaskiner till samma lokaler med högst hälften av den verkliga kostnaden för dessa maskiner, dock högst 21,000 kronor;

II. medgivit, att för inredningen beviljat bidrag må utbetalas successivt, i den mån inredningsarbetena utförts, ävensom förskottsvis, då behov därav föreligger;

III. till *Anordnande av lokaler m. m. för yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 271,000 kronor.

16:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16) har riksdagen till *Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 200,000 kronor.

17:o) **Luftskyddsinspektionen: Avlöningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17) har riksdagen medgivit, att den i avlöningsstaten för luftskyddsinspektionen under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. må för budgetåret 1940/41 överskridas med högst 24,000 kronor.

18:o) **Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum.** Riksdagen, som funnit sig med hänsyn till omständigheterna böra bifalla Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18), får anmäla, att riksdagen till *Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

19:o) **Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19) har riksdagen till *Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 190,000 kronor.

20:o) **Bidrag till utlandssvenskarnas förening.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20) har riksdagen till *Bidrag till utlandssvenskarnas förening* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett anslag av 50,000 kronor.

21:o) **Kristillägg.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21) har riksdagen till *Kristillägg* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett förslagsanslag av 925,000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Statens allmänna fastighetsfond.

22:o) **Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen såsom bilaga 16 fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden den 3 januari 1941) att *dels* besluta att vid Frösö sjukhus skola i enlighet med av

föredragande departementschefen förordat förslag verkställas renoveringsarbeten för en beräknad kostnad av högst 450,000 kronor, *dels ock* till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 1,710,000 kronor.

Riksdagen, som funnit den föreslagna renoveringen av köksbyggnaden vid Frösö sjukhus motiverad, har bifallit Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Riksdagen har ej heller något att erinra mot att uppförandet av den beslutade psykiatriska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala påbörjas. Därvid utgår riksdagen från att föreliggande förslag i ämnet underkastas en ingående granskning ur besparingssynpunkt, på sätt departementschefen förordat. Under denna förutsättning har riksdagen ansett sig böra anvisa det av Kungl. Maj:t för ändamålet äskade beloppet, 1,260,000 kronor.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* beslutat att vid Frösö sjukhus skola i enlighet med av föredragande departementschefen förordat förslag verkställas renoveringsarbeten för en beräknad kostnad av högst 450,000 kronor;

dels ock till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 1,710,000 kronor.

23:o) **Uppförande av nybyggnad för statens sjuksköterskeskola.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till Uppförande av nybyggnad för statens sjuksköterskeskola å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 695,000 kronor.

Med hänsyn till vad i ärendet förekommit har riksdagen ansett sig böra godtaga Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag. Riksdagen vill emellertid i detta sammanhang särskilt understryka vikten av att vid de definitiva ritningarnas utarbetande tillses, att en framtida utvidgning av skolbyggnaden kan genomföras med minsta möjliga ändringsarbeten.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Uppförande av nybyggnad för statens sjuksköterskeskola* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 695,000 kronor.

Fonden för låneunderstöd.

24:o) **Lån till Göteborgs diakoniss-sällskap för vissa byggnadsarbeten vid skyddshemmet Härsjögården.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att till Lån till Göteborgs diakoniss-sällskap för vissa byggnadsarbeten vid skyddshemmet Härsjögården å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 143,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till annan erinran än att kostnaden för den nya ladugården jämte svin- och hönshuset, vilken beräknats till sammanlagt 43,500 kronor, synes riksdagen väl hög. Riksdagen

förutsätter därför, att en undersökning verkställs angående möjligheterna att nedbringa denna kostnad, innan lånesumman tillhandahålles hemmets ägare.

Under återopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Lån till Göteborgs diakoniss-sällskap för vissa byggnadsarbeten vid skyddshemmet Härsgården* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 143,000 kronor.

25:o) **Lån till stiftelsen Anna-Lisa Lidbecks uppfostringsanstalt i Lidköping för vissa byggnadsarbeten vid skyddshemmet Margretelund.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4) har riksdagen till *Lån till stiftelsen Anna-Lisa Lidbecks uppfostringsanstalt i Lidköping för vissa byggnadsarbeten vid skyddshemmet Margretelund* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag (B) av 114,000 kronor.

26:o) **Lån till Stockholms kyrkliga skyddshemsförening för utvidgning av en vattenanläggning vid skyddshemmet Hornö.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5) har riksdagen till *Lån till Stockholms kyrkliga skyddshemsförening för utvidgning av en vattenanläggning vid skyddshemmet Hornö* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 2,700 kronor.

Stockholm den 4 mars 1941.

Med undersåtlig vördnad.